

Zeleni LIST

BROJ 12 / PROSINAC 2015.

KRUŽNA EKONOMIJA Okvir za nova radna mjesta?

U ovom broju:

Pravo na rad bez rizika za zdravlje pravo je svih građana!

Čak 86 posto žena ne prijavljuje nasilje nadležnim službama

Komisija predložila novi paket kružne ekonomije s nedostatkom ključnih ambicija

Delegacija Zelenih/ESS-a Europskog parlamenta u Beogradu i Sarajevu

Svjetski lideri su složni – klimatske promjene najveći su izazov čovječanstva

Riječ zastupnika

Drage čitateljice i čitatelji,

blagdansko je vrijeme, ali nažalost radnih mjesta ako ga odlažemo, 36 radnih mjesta ako ga recikliramo, i čak 296 tavljaju početkom prosinca nije darovala obećanim ambicioznijem paketom cirkularne ekonomije, već je znatno snižila očekivane ciljeve. Iako novi prijedlog uključuje dodatne elemente, činjenica je da ono što treba europskom gospodarstvu, to je zila očekivane ciljeve. Iako novi prijedlog ono što treba Hrvatskoj. Više o temi i uključuje dalnjim koracima koje će kao zastupnik u Europskom parlamentu poduzeti kako nedostaju ključni aspekti kao što je izostavljanje predloženog cilja bismo ostvarili bolji okvir za otvaranje u povećanju energetske učinkovitosti na zelenih radnih mesta, pročitajte pored europskoj razini od 30% do 2030. godine ostalih vijesti u novom broju Zelenog u sporedbi s razinom iz 2014. godine.

Revidirani je prijedlog u suprotnosti s onim što je Komisija najavljivala kada je povukla paket i rekla da će izaći s puno ambicioznijim prijedlogom. Izgubili smo nepotrebno vrijeme i dobili snižene ciljeve koji neće dovoljno potaknuti prijelaz na kružnu ekonomiju na razini Europske unije.

Važno je i znati kako na svakih 10 000 tona otpada možemo stvoriti jedno radno mjesto ako otpad spaljujemo, šest

Preostaje mi još samo zaželiti vam svima ugodne blagdane, sretan i čestit Božić te svako dobro u novoj 2016. godini.

S poštovanjem,

Davor Škrlec,

zastupnik u Europskom parlamentu

Klub zastupnika Zelenih/Europskog slobodnog saveza u Europskom parlamentu

Član

ENVI Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane

D-CA Izaslanstvo za odnose s Kanadom

Zamjenik

TRAN Odbor za promet i turizam

REGI Odbor za regionalni razvoj

D-TR Izaslanstvo u Zajedničkom parlamentarnom odboru EU-a i Turske

Impressum

Glavni urednik: Davor Škrlec

Uredništvo: Alan Kečkeš, Tanja Poša, Uroš Valentino Saraja, Nataša Vistrička, Goran Zboril

Izdavač: Ured zastupnika u Europskom parlamentu Davora Škrleca
Ulica Klementa Crnčića 18, 10 000 Zagreb
tel.: +385 1 233 85 67
ISSN 1849-6059

KONTAKTIRAJTE NAS! www.davor-skrlec.eu

Ured u Bruxellesu:

Parlement européen
Bât. Altiero Spinelli
04E258
60, rue Wiertz / Wiertzstraat 60
B-1047 Bruxelles/Brussel
Tel.: +32(0)2 28 45828
Fax.: +32(0)2 28 49828
e-mail: davor.skrlec@europarl.europa.eu

Ured u Strasbourg:

Parlement européen
Bât. Louise Weiss
T05115
1, avenue du Président Robert Schuman
CS 91024
F-67070 Strasbourg Cedex
Tel.: +33(0)3 88 1 75828
Fax.: +33(0)3 88 1 79828

Aktivnosti u Europskom parlamentu

INTEROPERABILNA RJEŠENJA KAO SREDSTVO MODERNIZACIJE JAVNOG SEKTORA

Interoperabilnost je nesumnjivo ključan čimbenik uspjeha u područjima carine, oporezivanja i trošarina te djelovanju transeuropskih sustava ICT-a kojima su obuhvaćene sve države članice. Nadalje, države članice i Komisija obvezale su se kako će razvijati strategije za IT sustave kojima se zajednički upravlja i koji zajednički djeluju u svim područjima povezanim s carinom. Interoperabilnost u pogledu zaštite podataka i bolje prekogranične suradnje trebala bi otkriti znatan potencijal za ostvarivanje bolje učinkovitosti javnih službi država članica. Uvođenjem elektroničke javne nabave sami postupci nabave bili bi učinkovitiji i transparentniji, što znači velike proračunske uštede i uspostavljanje jednakih uvjeta za sve, posebice za nova i postojeća mala i srednja poduzeća. Iz navedenih razloga, podržao sam prijedlog odluke o uspostavi programa interoperabilnih rješenja za europske javne uprave, poduzetnike i građane. Ono ne samo da omogućuje održivo međusobno povezivanje javnih uprava te tih uprava i drugih sektora, čime se jača sposobnost gospodarstva Unije za tržišno natjecanje na svjetskoj razini, već i stvara okruženje u kojemu tvrtke postaju konkurentnije, što takvo rješenje čini snažnim saveznikom europske strategije rasta i zapošljavanja.

REFORMA IZBORNOG ZAKONA EUROPSKE UNIJE

Posljednjih godina bilježi se sve slabiji odaziv glasača na europskim izborima, osobito među mladima, dok nezainteresiranost

građana za europska pitanja predstavlja prijetnju budućnosti Europe. Još nije postignut sveobuhvatni sporazum o izbornom postupku koji bi bio ujednačen za sve države članice. Tako se, primjerice, rokovi za finalizaciju popisa birača prije europskih izbora znatno razlikuju među državama članicama, što može otežati razmjenu informacija o glasačima među istima (kojom se nastoji spriječiti dvostruko glasovanje) ili je čak i one mogući. Istinsko usklađivanje postupka izbora za Europski parlament u svim državama članicama moglo bi pomoći pri boljoj promidžbi prava svih europskih građana na jednako sudjelovanje u demokratskom životu Unije, uz istovremeno jačanje političke dimenzije europske integracije. Cilj ovakve reforme izbornog postupka jest povećanje demokratske i transnacionalne dimenzije europskih izbora te demokratskog legitimata postupka donošenja odluka u Uniji, jačanje pojma građanstva Unije, poboljšanje funkcioniranja Europskog parlamenta i upravljanja Unijom, povećanje legitimnosti rada Europskog parlamenta, jačanje načela jednakosti biračkog

prava i jednakih mogućnosti, poboljšanje učinkovitosti sustava za provođenje europskih izbora i približavanje zastupnika u Europskom parlamentu biračima, osobito onim najmlađima.

BUDUĆI PAKET ZA ZRAKOPLOVSTVO

Zrakoplovna industrija je jedna od glavnih pokretača rasta i zapošljavanja u EU-u te je usko povezana s konkurentnošću sektora zrakoplovnog prijevoza s godišnjim prihodom od oko 100 milijardi eura i oko 500 000 izravno zaposlenih. Europski zračni prijevoznici djeluju u vrlo promjenjivom i sve konkurentnijem okruženju, kako na unutarnjem tako i na vanjskom tržištu. Inovacije predstavljaju preduvjet za ostvarivanje konkurenčnosti europske zrakoplovne industrije te bismo trebali podržati inovacije u području upravljanja zračnim prometom, zrakoplovne sustave na daljinsko upravljanje (RPAS), rješenja koja uključuju alternativna goriva, dizajn zrakoplova i motora (veća učinkovitost, manje buke), sigurnost u zračnim lukama i slično. Stoga je važno unaprijediti određene pravne i finansijske propise ako želimo ukloniti nepotrebno opterećenje za europski zrakoplovni sektor. Paketom mjera za zrakoplovstvo pružio bi se prijeko potreban poticaj europskoj zrakoplovnoj industriji, povećala konkurenčnost sektora, stvorili ravnopravniji tržišni uvjeti te bi se izradila dugoročna strategija za europsku zrakoplovnu industriju. Imajući na umu kako podržavam provedbu proaktivnih politika kojima bi se razvilo povoljno okruženje za tu industriju, podržao sam prijedlog rezolucije o budućem paketu mjera za zrakoplovstvo.

IZGUBLJENO VRIJEME

Komisija predložila novi paket kružne ekonomije, ali s nedostatkom ključnih ambicija

Nakon što je u prosincu 2014. godine na nezadovoljstvo većine zastupnika Europskog parlamenta, Europska komisija povukla zakonodavni paket o kružnoj (cirkularnoj) ekonomiji iz svog programa, najavljujući pritom donošenje puno ambicioznijeg paketa, predstavila je 2. prosinca novi revidirani prijedlog s kojim je potkopala i snizila ambicije. Klub zastupnika Zelenih/ESS-a i zastupnik ORAH-a Davor Škrlec zabrinuti su i razočarani takvim neočekivanim postupkom.

“Dok pozdravljamo činjenicu da je Komisija konačno izašla s revidiranim prijedlogom paketa o kružnoj ekonomiji, istovremeno smo zabrinuti što se planovi o njenoj implementaciji potkopavaju sniženim ambicijama. Bez učinkovitih i obvezujućih mjera koje će dovesti do bolje resursne učinkovitosti, i bez njegove integracije u Eu-

ropski semestar, ovaj paket neće istinski doprinijeti održivom razvoju” – objašnjava Škrlec. Iako novi prijedlog uključuje dodatne elemente, Zeleni smatraju kako nedostaju ključni aspekti iz povučenog paketa, kao što je primjerice izostavljanje predloženog cilja u povećanju energetske učinkovitosti na europskoj razini od 30 % do

2030. godine u usporedbi s razinom iz 2014. godine. Revidiran prijedlog je u suprotnosti s onim što je Komisija najavljivala kada je povukla paket i rekla da će izaći s puno ambicioznijim prijedlogom. Izgubili smo nepotrebno vrijeme i dobili snižene ciljeve koji neće dovoljno potaknuti prijelaz na kružnu ekonomiju na razini Europske

unije, uvjereni su zastupnici iz redova Zelenih/ESS-a Europskog parlamenta. "Posebno je zabrinjavajući prijedlog o pretvaranju otpada u energetsku sirovину u kontekstu energetske unije. Našem gospodarstvu je potrebna prevencija u obliku pametnih ambalaža, više prenamjena proizvoda i recikliranja – održive inovacije umjesto povećanog spaljivanja. Novi prijedlog je također oslabio važne elemente u gospodarenju otpadom u usporedbi s prijašnjim paketom. Ciljevi za smanjenje onečišćenja mora i prekomjernog bacanja hrane su uklonjeni. DA inovacijama, NE

spaljivanju!" – rekao je Škrlec. "Ambiciozni prijedlog kružne ekonomije potaknuo bi inovacije u učinkovitijoj upotrebi resursa i štednji, što bi omogućilo otvaranje novih trajnih radnih mesta u Europi. Kao što je i sama Komisija priznala, bolji eko-dizajn ambalaža, prevencija otpada i ponovno korištenje mogu stvoriti ogromne uštede za europska poduzeća, što je čak iznad svih dobrobiti za okoliš. Povećanje produktivnosti resursa za 30% do 2030. godine može povećati BDP za gotovo 1% i stvoriti 2 milijuna dodatnih radnih mesta. To je 'win-win' scenarij i zbog toga je veli-

ka sramota što Komisija ne vidi kako povećati potencijal kružne ekonomije. Upravo ćemo na tome inzistirati u Europskom parlamentu." – najavio je Škrlec. Unutar novog paketa o kružnoj ekonomiji donesen je i novi prijedlog Direktive o gospodarenju otpadom u kojem je navedeno kako Hrvatska može dobiti dodatnih pet godina za prijelazno razdoblje prilagodbe obveznim ciljevima. Međutim, zastupnik Škrlec smatra kako to nije 'grace period' koji će se dogoditi sam po sebi, već se treba dobro obrazložiti zašto se ne može provesti i koje se mjere namjeravaju provesti.

Kružna ekonomija: novi okvir za nova radna mjesta

Zastupnik ORaH-a Davor Škrlec i grupacija Zelenih/ESS-a organizatori su konferencije o kružnoj ekonomiji kao novom okviru za nova radna mjesta koja se 9. prosinca održala u Europskom parlamentu u Bruxellesu.

Davor Škrlec predsjedavao je panelom čije su glavne poruke odgovarale na pitanja kako u praksi provesti načela kružne ekonomije. **Razvoj eko inovacija i eko dizajn samo su neki od načina kako postići ciljeve resursno učinkovitog gospodarstva i stvoriti potpuno nove sektore proizvodnje koji će omogućiti otvaranje zelenih radnih mesta.** Odlučnost nacionalnih vlada i prilagodba novim okolnostima povezanih s europskim smjernicama i strategijama, presudno je za poticanje nove paradigmе upravljanja resursima i zapošljavanja.

Delegacija Zelenih/ESS-a Europskog parlamenta u Beogradu i Sarajevu

Delegaciju Zelenih/ESS-a su pored supredsjedatelja Zelenih/ESS-a, Philippea Lamberta, činili predsjednik radne grupe "Od Baltika do Balkana" i zastupnik ORaH-a, Davor Škrlec, potpredsjednik parlamentarne delegacije Srbija – EU i zastupnik Igor Šoltes i zastupnica Jill Evans, kao i Tobias Heider, politički savjetnik grupe za pitanja vanjske politike, sigurnosti i obrane te Robert Godina, savjetnik grupe za evaluaciju projekata i politika EU-a.

"Zeleni se zalažu za punu integraciju Zapadnog Balkana u Europsku uniju, to se nikada nije dovodilo u pitanje.", bila je prva rečenica supredsjedatelja političke grupacije Zelenih/ESS-a u Europskom parlamentu, Philippea Lamberta, na svim sastancima tijekom posjete delegacije Srbiji. U petak, 20. studenog, delegacija četiri zastupnika Zelenih/ESS-a posjetila je Zelene Srbije i održala sastanke s predsjednikom Vlade Republike Srbije, g. Aleksandrom Vučićem, predsjednicom Narodne skupštine Republike Srbije, g. Majom Gojković, kao i delegacijom Ministarstva unutrašnjih poslova. U popodnevnim satima, u Narodnoj skupštini održan je Zeleni forum na temu potencijala Srbije za razvoj zelene ekonomije i zelenih radnih mjesta. Zastupnici su istakli važnost europskih integracija zemalja u regiji i reformi koje je neophodno napraviti na tom putu. Vrijeme ove posjete je posebno, jer je Europa suočena s izazovom prihvaćanja ratnih izbjeglica – ne s desetinama, već stotinama hiljada izbjeglica. I ono što je očigledno, a još je očiglednije nakon posjete Srbiji, je potreba za zajedničkim europskim odgovorom. "Nije pošteno ostaviti dr-

žavu kao što je Grčka ili Srbija da se same suočavaju s tim problemom. Potreban nam je jedan sistem registracije, jedan sistem dobivanja azila u svim državama. A činjenica je kako to u ovom trenutku ne postoji. Također je činjenica da neke europske države, članice EU-a, ne pokazuju želju da idu tim putem. Obećanja se moraju ispuniti. Ako je obećana pomoć Srbiji i Makedoniji, ta pomoć se mora pružiti.", rekao je Lambert. „Srbija kao država kandidat za Europsku uniju treba koristiti sredstva za uspostavljanje zelene ekonomije i zelenih radnih mjesta da bi napredak države istovremeno obuhvaćao razvoj privrede, zaštitu okoliša i ljudska prava", rekao je zastup-

nik ORaH-a Davor Škrlec. Nije skupo ulagati u obnovljive izvore energije, nije skupo ulagati u energetsku učinkovitost. Najskuplje je i dalje koristiti fosilna goriva i pomagati ono što šteti i lokalno, i globalno čovječanstvu. Škrlec je kao najvažnije europske projekte istaknuo projekte energetske unije, cirkularne (kružne) ekonomije i tržišta kapitala koji financira taj preobražaj.

Perspektive zelenog preobražaja u procesu pridruživanja Srbije Europskoj uniji

"Do zelenih odgovora kroz regionalnu suradnju – perspektive zelenog preobražaja u regiji u procesu pridruživanja Srbije Europskoj uniji" je bio drugi od

tri panela u okviru zelenog foruma pod nazivom "Izazovi i zelene prilike u procesu pridruživanja EU" koji su 20. studenog organizirali Zeleni Srbije u suradnji s grupacijom Zelenih/ESS-a Europskog parlamenta.

Sudionici ovog panela bili su Ivan Karić, zastupnik u Narodnoj skupštini Republike Srbije i predsjednik Zelenih Srbije, Davor Škrlec, zastupnik Zelenih/ESS-a, i Zvezdan Kalmar iz Centra za ekologiju i održivi razvoj. Na otvaranju ovog panela zastupnik Karić rekao je da Europskoj zelenoj stranci nije svejedno kojim će putem krenuti Srbija i da ovim forumom žele pokazati da ekonomija u 21. stoljeću može biti samo zelena i nikako drugačija, da ekologija nije trošak, već ulaganje u budućnost, a da zelena ekonomija može da bude jedan od glavnih oslonaca privrednog razvoja Srbije.

Zastupnik ORaH-a Davor Škrlec osvrnuo se na to kako Zeleni vide rješenje problema energije i zapošljavanja, s tim da zeljni poslovi i zelena ekonomija nisu isključivo vezani za energetiku, nego da je to puno širi pojam.

"Bilo mi je iznenadjuće čuti prilikom posjete srpskim institucijama da političko-ekonomska stabilnost regije može dovesti do toga da ljudi imaju bolji životni standard, da imaju zdrav okoliš i da egzistenciju svoje obitelji ne rješavaju tražeći posao u inozemstvu. Tu se slažemo i mi. Da bismo ostvarili tu političku-ekonomsku stabilnost, u svim

našim državama, moramo da zadovoljimo koliko god je više moguće tri temelja nezavisnosti: smanjiti svoj uvoz energije, biti energetski nezavisni, zatim nezavisni u proizvodnji hrane i imati dovoljnu količinu kvalitetne vode što nam omogućava kvalitetan život", rekao je Škrlec.

Što se tiče europske perspektive postoji nekoliko alata koje mogu koristiti članice Europske unije, ali i zemlje koje nisu njeni članovi, kao i zemlje kandidati, kao što je Srbija. Zastupnik Škrlec kaže da temelj razvoja Eu-

ropske unije sve više postaje regionalna suradnja.

"U tom smislu mi ovdje imamo jedan veliki potencijal, a to je da se nalazimo u podunavskoj regiji koja ide od Njemačke do Rumunjske, i u Jadransko-jonskoj regiji koja obuhvaća nešto što zovemo Zapadni Balkan, a tu je i središnja i istočna Europa i jasno je da postoji povezanost energije, transporta i ljudi kako kroz povijest, tako i danas. Za funkciranje ove dvije makroregije je značajno da nemaju čvrste temelje upravljačke institucije, nego se

zasniva na dobroj suradnji među državama gdje su one zadužene za pojedina područja. Makroregije se zasnivaju na četiri stupa: održiva energetika, održivi transport, održava poljoprivredu i zaštita okoliša i voda", objasnio je između ostalog Škrlec.

Zelena ekonomija kao odgovor na nezaposlenost mladih

"Mladi u krizi: zelena ekonomija kao odgovor na nezaposlenost mladih" bio je posljednji od tri panela u okviru zelenog foruma.

"Moramo razmišljati o tome kako se ponaša priroda. Ona ne poznaje otpad, nego u jednom kružnom procesu, u jednom ciklusu ide od proizvodnje do završetka, i to moramo primijeniti u svojoj ekonomiji. Otpad je naše blago, a ne nešto što moramo baciti na odlagalište smeća. U promjeni modela dosta će pomoći tehnološke i društvene inovacije. Tehnološke inovacije već koristimo – Viber i razne druge aplikacije na pametnom telefonu. Postoji puno aplikacija koje štede energiju, a kružna ekonomija se vodi time da se koriste i postojeća tehnološka rješenja. No, potrebno je i da se 3% BDP-a potroši za znanstvene inovacije i istraživanja. Moramo raditi na promjeni svoje kulture, svijesti i odnosa prema prirodi, ulagati puno u obrazovanje, prije svega djece i mladih koji bi trebali biti nosioci promjena", zaključio je Škrlec.

Dvadeset godina od Dayton-a

Nakon Beograda, delegacija

Zelenih/ESS-a uputila se u posjet Sarajevu gdje je 21. studenog održala okrugli stol pod nazivom "Dvadeset godina od Dayton-a" na kojem su zastupnici zajedno sa stručnjacima i mladima razgovarali o europskoj budućnosti Bosne i Hercegovine.

Sadašnji Ustav ne dopušta Bosni i Hercegovini da postane članicom Europske unije. Građani Bosne i Hercegovine trebaju gledati na 20. godišnjicu Daytonskog mirovnog sporazuma kao rijetku priliku da reformu sadašnjeg

Daytonskog ustava vrate natrag na stol, mišljenja su zastupnici Zelenih/ESS-a, Davor Škrlec i Igor Šoltes. Stoga pozivaju sve političare u Bosni i Hercegovini da djeluju na odgovoran i prema budućnosti orijentiran način te pokrenu novu inicijativu za ustavne reforme uvjereni kako su opća načela i preporuke koje su pritom naveli ključne u osiguranju usklađenosti s Europskom unijom i stvaranjem moderne države koja će služiti svojim građanima i poticati održivi gospodarski rast, nova radna mjesta i zaštitu okoliša.

Gradjani moraju biti nosioci energetske tranzicije - zašto čekamo?

U raspravi o stanju energetske unije s potpredsjednikom Europske komisije i povjerenikom za energetiku, Marošom Šefčovičem, na plenarnoj sjednici u Strasbourg 24. studenog sudjelovao je i zastupnik ORaH-a, Davor Škrlec, koji je u svom obraćanju ukazao na nekoliko važnih činjenica s kojima bi energetska tranzicija Europske unije prema ciljevima energetske unije bila što uspješnija.

Zastupnik Škrlec spomenuo je važnost makroregionalnog pristupa istaknuvši kako u Europi postoje tri makroregije s pripadajućim strategijama – Baltička, Dunavska i Jadransko-jonska, koje mogu biti izvrstan temelj za jaču implementaciju mjera energetske učinkovitosti i korištenje potencijala obnovljivih izvora energije, napominjući pritom kako su se projekti s prirodnim plinom kao prijelaznim energetom očekivano “našli u slijepoj ulici”. Najvažnije, zastupnik Škrlec smatra kako su građani nedovoljno uključeni u samu tranziciju prema nisko-

ugljičnom društvu jer prilike koje postoje u tom segmentu za njih kao i za male i srednje poduzetnike, glavne nosioce europskog gospodarstva, mogu doprinijeti otvaranju novih radnih mjesta.

“Izostali su građani koji nisu u središtu. Govorimo o građanima, ali ne dajemo im snagu. Kroz bolju regulaciju potrebno je osigurati da građani kroz razne energetske kooperativne i ostale kolektivne sheme zbilja mogu kvalitetno doprinositi energetskoj tranziciji.” – rekao je Škrlec. “Jedan od pet stupova energetske unije koji su bli-

sko povezani i međusobno se nadopunjaju uključuje istraživanje i razvoj inovacija. Koncept naprednih mreža (Smart Grids) i pametnih gradova (Smart City) postoji, imamo znanje, imamo tehnologije, a i dostupna sredstva putem EU fondova, pitanje je zašto čekamo?” – naglasio je Škrlec. Ulaganja su potrebna najviše u primjeni novih tehnologija i rješenja kako bi učinkovito postigli zacrtane ciljeve energetske unije te tako doprinijeli europskoj energetskoj neovisnosti i globalnom cilju borbe protiv klimatskih promjena.

Svjetski lideri su složni – klimatske promjene najveći su izazov čovječanstva

Prvog dana Summita UN-a o klimatskim promjenama u Parizu (COP21) svjetski čelnici su na konferenciji lidera postavili okvir za donošenje novog globalnog klimatskog sporazuma. Većina lidera započela je svoj govor izražavajući solidarnost s francuskim narodom zbog nedavnih terorističkih napada u Parizu. "Nema boljeg načina oduprijeti se onima koji ruše naš svijet od poduzimanja svega što je u našoj moći da ga spasimo", riječi su predsjednika Obame.

Šefovi država izrazili su važnost pariške konferencije kao posljednju priliku da se klimatske promjene stave pod kontrolu. Predsjednik Barack Obama objasnio je kako je došao u Pariz prvenstveno kao "čelnik najvećeg gospodarstva na svijetu i drugog najvećeg zagađivača". Nastavio je govoreći kako Sjedinjene Američke Države prepoznaju svoju ulogu u stvaranju ovog problema, ali također i u preuzimanju odgovornosti za njegovo rješavanje.

Predsjednik Kine Xi Jinping rekao je kako je "borba protiv klimatskih promjena zajednička misija za čovječanstvo", ali i kako konferencija u Parizu nije završna linija, već nova polazna točka". Na zadovoljstvo mnogih, Xi Jinping je također izrazio želju za donošenjem sveobuhvatnog, uravnoteženog, ambicioznog i obvezujućeg sporazuma o klimatskim promjenama te je izrazio uvjerenje kako će konferencija u Parizu dati zadovoljavajuće rezultate.

Čak je i predsjednik Vladimir Putin priznao da su "klimatske promjene postale jedan od najtežih izazova s kojima se čovječanstvo suočava" i kako će "naša sposobnost da uspješno pristupimo rješavanju problema klimatskih promjena odrediti

kvalitetu života za sve ljudi na planeti". Rusija smatra kako Pariški sporazum treba biti "sveobuhvatan, učinkovit i pravedan", također i pravno obvezujući, uključujući sudjelovanje zemalja u razvoju pri njegovoj provedbi.

Nijedan od lidera nije iskoristio priliku da spomene povećanje svog doprinosa u smislu dodatnih smanjenja emisija stakleničkih plinova (možda Kina koja se obvezala smanjiti emisije "što je prije moguće" najkasnije do 2030. godine), ali nekolicina njih njavila je financiranje i suradnju u prijenosu tehnologija, instrumenata za ublažavanje klimatskih rizika i podršku kapacitetima za praćenje, izvještavanje i verifikaciju emisija. Kineski predsjed-

nik naglasio je kako države u razvoju moraju održati svoju obvezu u mobiliziranju godišnjih finansija za borbu protiv klimatskih promjena na razini od 100 milijuna dolara do 2020. godine i "pružiti jaču podršku poslije". Nigerijski predsjednik Issoufou Mahamadou rekao je da Afrika s 2% globalnih emisija doživljava veće zatopljenje od svjetskog prosjeka te da su žrtva zagađivača. Pozvao je stoga na konferenciju prisutne da se pridržavaju načela "onečišćivač plaća".

Većina razvijenih zemalja izrazila je namjeru u nastavku pružanja financijske potpore u borbi protiv klimatskih promjena bez eksplicitnih obveza razinama nakon 2020. godine. Norveška je rekla kako će udvostručiti svoj finan-

cijski doprinos ako će uključivati smanjenje emisija od krčenja šuma i šumskih degradacija, dok je Japan najavio kako će njegov finansijski doprinos u 2020. godini biti 1,3 puta veći od sadašnje razine. Luksemburg je istaknuo svoj doprinos od dodatnih 1% BDP-a koji je posvećen razvojnoj pomoći. Predsjednik Europske komisije Jean Claude Juncker podsjetio je kako je Evropska unija izdvojila 14,5 milijardi eura u 2014. godini za klimatske akcije u zemljama u razvoju, i rekao: "Mi ćemo učiniti više, i mi

moramo učiniti više u godinama koje dolaze. Drugi bi trebali slijediti naš primjer". Nitko od vođa razvijenih zemalja nije bio dovoljno hrabar da prizna kako globalne emisije ugljičnog dioksida treba ukinuti do 2050. godine kako bi opstala šansa za održavanje klimatskih promjena ispod 1,5°C. Međutim, čak je i predsjednik Putin potvrdio kako Rusija u potpunosti podupire dugoročni cilj sporazuma u ograničavanju porasta globalne temperature do 2°C do kraja 21. stoljeća." Prema riječima Junckera obećanja

nisu dovoljna, jer moramo donijeti obvezujući i trajan sporazum koji će odražavati dugoročnu viziju nisko ugljičnog gospodarstva čija će se provedba povremeno ocjenjivati i prilagođavati ako je potrebno i s povećanim ambicijama. "Svakog dana naši građani, naše tvrtke, naša civilna društva pretvaraju energetsku tranziciju u stvarnost. U svojim naporima da u tome uspiju, oni trebaju sporazum solidarnosti i odgovornosti. Moramo im to omogućiti. Možemo to učiniti ovdje u Parizu." – poručio je Juncker.

40 zelenih stranaka svijeta iznijelo zajedničke prijedloge o klimatskim promjenama, među njima i ORaH

Dva dana prije početka Summita UN-a o klimatskim promjenama u Parizu (COP21), 40 predsjednika zelenih stranaka sa svih kontinenata šalje snažan poziv za djelovanjem u korist zadržavanja temperature ispod 2°C (postavljeni cilj Međuvladinog panela o klimatskim promjenama – IPCC) kako bi se zaustavile nepovratno štetne posljedice za naš planet. Svaka od zelenih stranaka također je iznijela i konkretni te izvedivi prijedlog u svrhu borbe protiv klimatskih promjena. Predsjednica ORaH-a, Mirela Holy, i ostalih 39 predsjednika zelenih stranaka diljem Europe i svijeta, zajedničkim priopćenjem žele senzibilizirati javnost i medije na jaču uključenost i praćenje Summita kako bi donošenjem globalnog klimatskog sporazuma konačno odgovorili na sve izazove i prijetnje u svrhu ostvarenja dugoročno zacrtanih ciljeva u borbi protiv klimatskih promjena. U zajedničkom priopćenju navode: "Summit COP21 u Parizu mora ostati zapamćen

kao summit na kojem su politički dužnosnici konačno poduzeli stvarne akcije. Brojni građani, nevladine organizacije i tvrtke svjesno su preuzele odgovornost za djelovanjem u korist borbe protiv klimatskih promjena, a sada je došao red na političke lidera da iskažu svoju povijesnu odgovornost. Naši prijedlozi su ostvarivi, a vrijeme za izgovore je isteklo. Ako globalno zatopljenje naraste iznad 2°C, klimatske promjene više neće biti moguće

zaustaviti". Izazovi su ogromni, ali rješenja su nam već pri ruci, tvrde predsjednici zelenih stranaka. Zbog toga svatko od njih predlaže po jedan prijedlog u svojoj zemlji. Ovisno o karakteristikama svake pojedine države (sredina, demografija, zemljopisni položaj, povijesni klimatski dug), odgovori se razlikuju. Popis prijedloga zemalja sudionica i njihovih zelenih stranaka (abecednim redom) možete pronaći [ovdje](#).

Kada će javni sektor svojim primjerom pokazati građanima da je energetska učinkovitost strateški važna za Hrvatsku?

Ususret summitu COP21 u Parizu, Europski parlament donio je odluku kako će od 2016. godine neumoljivo neutralizirati emisije ugljičnog dioksida i tako postati prva institucija Europske unije koja će biti 100 posto ugljično neutralna. U isto vrijeme, u skladu sa svojom politikom zaštite okoliša, Parlament svojim radom nastavlja djelovati na smanjenju emisija ugljičnog dioksida i bolje energetske učinkovitosti, te korištenju vode i papira.

“Ovim korakom prema 100% ugljičnoj neutralnosti Europski parlament odigrat će svoju ulogu u ograničavanju utjecaja klimatskih promjena. Nekoliko tjedana uoči summita COP21 u Parizu, ovo je veliki signal unutar europskih institucija koji pokazuje da smo spremni ostvariti zacrtane ciljeve. Europska unija mora ozbiljni podići svoje ambicije ako želi odigrati pozitivnu ulogu kako bi COP21 doživio uspjeh.

Na ovaj način Parlament postavlja dobar primjer u promicanju najboljih praksi, ali nećemo stati samo na tome. Kako bi se postigao napredak u dostizanju naših ciljeva zaštite okoliša, Parlament će dodatno poboljšati provedbu svojih ekoloških praksi u ključnim područjima kao što su vode, papir, potrošnja energije, recikliranje otpada i podizanja svijesti.” – rekla je Ulrike Lunacek, potpredsjednica Europskog parlamenta i zastupnica iz redova Zelenih/ESS-a.

S obzirom na uspješnost Hrvatske u provođenju obveza prema Direktivi o energetskoj učinkovitosti u javnom sektoru,

zastupnik ORaH-a Davor Škrlec smatra kako postoji još puno prostora za poboljšanje.

“Kada će javni sektor svojim primjerom pokazati građanima da je energetska učinkovitost strateški važna za Hrvatsku i da se na održivi način treba provoditi nacionalna i EU energetska politika? COP21 i sva nastojanja Europske unije da bude lider u borbi protiv klimatskih promjena u Hrvatskoj prolaze nezapaženo kao da nismo članica EU-a. Hoće li se o tome u Hrvatskoj govoriti, kao i o TTIP-u, sa zaključenjem od dvije godine?

Hoće li rješenje problema buduća hrvatska vlada svaliti na leđa građana? Očito da jer niti jedna politička opcija koja se u ovom trenutku bori za vlast u Hrvatskoj nema to u svojim programima i realna je opasnost da se još veći broj građana gurne u energetsko siromaštvo. ORaH svojim programima, ali i vlastitim primjerom poziva na spomenute promjene jer je, u skladu s preporukama iz studije izrađene za Europski parlament, već od 2014. godine postao prva europska ‘ugljično neutralna’ stranka”, poručio je Škrlec.

Predstavnici zelenih stranaka Europe sastali se u Lyonu na 23. Vijeću EGP-a

Nakon završenog proljetnog Vijeća u Zagrebu kojem je ORaH bio domaćin, Europska zelena stranka (EGP)ovoga puta se sastala od 13. - 15. studenog u Lyonu gdje se okupilo više od stotinu predstavnika nacionalnih zelenih stranaka Europe. Kao predstavnik ORaH-a, na Vijeću EGP-a prisustvovao je zastupnik u Europskom parlamentu i potpredsjednik stranke Davor Škrlec. Na 23. Vijeću izabrano je novo vodstvo EGP-a pa su tako za supredsjedatelje stranke ponovno izabrani Monica Frassoni i Reinhard Bütkofer na mandat od četiri godine, te Mar Garcia za funkciju glavne tajnice EGP-a. U sklopu trodnevnog događaja predstavnici zelene obitelji raspravljali su o budućnosti Euro zone i pripremama za nadolazeći sastanak na vrhu o klimatskim promjenama u Parizu COP21. Nažalost, 23. Vijeće EGP-a u Lyonu zasjenio je tragični događaj, teroristički napad u Parizu, zbog kojega je subotnji dio programa o izbjegličkoj krizi i cirkularnoj (kružnoj) ekonomiji otkazan u znak solidarnosti s francuskim narodom i kolegama.

Pravo na rad bez rizika za zdravlje pravo je svih građana!

Sudjelujući u raspravi o Izvješću o strateškom okviru EU-a o zdravlju i sigurnosti na radu 2014. - 2020. na plenarnoj sjednici Europskog parlamenta u Strasbourgu, zastupnik ORaH-a Davor Škrlec se u svom govoru osvrnuo na presudnu važnost zdravlja radnika u borbi protiv ekonomске krize.

U cilju bolje zaštite više od 217 milijuna radnika u EU-u od nezgoda na radu i profesionalnih oboljenja novi strateški okvir o zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu za razdoblje od 2014. do 2020. navodi najveće izazove i strateške ciljeve u području zaštite zdravlja i sigurnosti na radu te predstavlja glavne mjere i instrumente za njihovo ostvarenje. Novim strateškim okvirom namjerava se osigurati zadržavanje vodeće uloge EU-a u promicanju visokih standarda.

“Pravo na rad bez rizika za zdravlje pravo je svake građanke i građanina Europske unije. Svjesni izazova gospodarske krize, starenja radne snage i jake veze u odnosu na sigurnost radnog mjeseta i opće koristi za društvo, dužni smo osigurati pravni okvir za realizaciju održive radne okoline.” – rekao je Škrlec.

Ove godine u Hrvatskoj su nadležne službe u području primjene propisa o zaštiti na radu većinu kaznenih prijava podnijele zbog opasnosti po život i tijelo osoba, izazvane neprimjenom pravila zaštite na radu te izvođenju radova protivno propisima i priznatim pravilima struke, i to najviše u djelatnostima proizvodnje hrane, građevine, proizvodnje gotovih metalnih proizvoda i trgovine na malo.

Prema istraživanjima diljem Europe, niti jedan posao nije stopostotno siguran od štetnih posljedica po zdravlje pa je dosljedna primjena propisa o procjeni rizika koja podrazumijeva utvrđivanje stvarnih činjenica u vezi poslova i mjeseta rada iznimno važna.

“Novim strateškim okvirom moramo stoga pridonijeti poboljšanju radnih uvjeta uz daljnju konsolidaciju nacionalnih strategija, jačom provedbom zakona i mjera, uklanjanjem nepotrebnih administrativnih opterećenja i pružanjem praktične potpore, osobito malim poduzećima, u ispunjavanju propisa o zaštiti zdravlja.” – poručio je Škrlec.

Sprečavanje profesionalnih rizika i promicanje sigurnosti i

zdravlja na radu ključni su za poboljšanje radnih uvjeta, a time i zdravlja radnika, što zauzvrat ima znatne društvene i ekonomski koristi za dotičnog radnika i cijelo gospodarstvo.

Zastupnik Škrlec posebno je istaknuo u svom govoru važnost mjera zdravlja i sigurnosti na radu koje se odnose na posebne izazove i rizike s kojima se žene susreću na radnom mjestu, uključujući seksualno uznemirivanje.

“Pozivam Komisiju i socijalne partnerke da zajamče ravnotežu zastupljenosti muškaraca i žena u svim postupcima socijalnih dijaloga i da se uzme u obzir dimenzija jednakosti spolova kao dio revizije strateškog okvira u vezi sa sigurnošću i zdravljem na radu za 2016. godinu. Pozivam Komisiju na razradu europske strategije za borbu protiv nasilja na ženama na radnom mjestu te da kao dio tog postupka procjeni reviziju Direktive 2006/54 kako bi se proširilo njezino područje djelovanja tako da obuhvaća nove oblike nasilja i uznemirivanja. Pozivam države članice na provedbu Preporuke Komisije 92/131 u cilju jačanja osvješteneosti o seksualnom uznemirivanju i drugim oblicima seksualnog maltretiranja na radnom mjestu.” – zaključio je Škrlec.

Čak 86 posto žena ne prijavljuje nasilje nadležnim službama

Povodom Međunarodnog dana protiv nasilja nad ženama, na plenarnoj sjednici u Strasbourgu 25. studenog održana je rasprava o uklanjanju nasilja nad ženama u Europskoj uniji. Pozivajući se na istraživanje Agencije Europske unije za temeljna prava (FRA) o nasilju nad ženama provedenom na uzorku od 42 tisuće žena u državama članicama, zastupnik ORAH-a Davor Škrlec ovim putem želi ukazati na nedostatke koji i dalje postoje unutar zakonodavnih i pravosudnih okvira, kako na nacionalnoj, tako i na europskoj razini.

“Nedvojbeno je kako je nasilje nad ženama raširena i, najbolje, često neprijavljeni povreda ljudskih prava diljem Unije. Poražavajuća je brojka kako čak 86 posto žena koje su žrtve nasilja, ne prijavljuje svoja iskustva policiji niti nekoj od organizacija za pružanje pomoći žrtvama. Osim što većina žena koje su žrtve nasilja na taj način ne stupa u kontakt s pravosudnim sustavom, gotovo jedna od pet žena nije niti svjesna postojanja službe za potporu žrtvama nasilja u svojoj zemlji.” – poručuje Škrlec.

Prema posljednjem provedenom ispitivanju, čak 81 % Hrvatica smatra kako je nasilje nad ženama vrlo učestalo ili prilično učestalo u našoj zemlji, što nas svrstava na nezavidno drugo mjesto od 28 država članica i iznad je prosjeka Europske unije.

EU i države članice u zajedničkim naporima trebale bi raditi na istraživanju i uočavanju nasilja nad ženama u područjima zapošljavanja, ob-

razovanja, zdravlja te informacijskih i komunikacijskih tehnologija. U skladu s Direktivom EU-a o žrtvama kaznenih djela i Istanbulskom konvencijom, potrebno je ojačati raspoloživa sredstva stručnih službi kako bi mogle odgovoriti na potrebe žena koje su žrtve nasilja. Hrvatska, kao i većina država članica, još uvijek nije ratificirala Istanbulsku konvenciju koja se s razlogom smatra prvim obvezujućim pravnim instrumentom sveobuhvatne zaštite žena od različitih oblika nasilja.

“Potrebno je što prije poduzeti sve neophodne zakonodavne i druge mjere, kako bi se ratifikacijom Istanbulske konvencije i donošenjem nacionalnih akcijskih planova o nasilju nad ženama, konačno uveli novi standardi u svrhu postizanja učinkovite zaštite dostojanstva, jednakosti, i prava žena, i ono najvažnije, kako bi se potaknulo prijavljivanje nasilničkog ponašanja te osigurala dovoljno sredstava za pomoći žrtvama.” – zaključio je Škrlec.

Održivi razvoj, poljoprivreda i hrana

Nizom politika u ORaH-u potičemo stvaranje otpornog i biološki raznolikog zdravog i čvrstog agro-ekosustava koji ne samo da se prilagođava na klimatske promjene već ih na određeni način i ublažava, a sve to znači stvaranje 'živog' krajobraza s održivom poljoprivredom i gospodarski te društveno vitalnim ruralnim područjima.

Industrijska poljoprivreda ute-meljena na pesticidima, mono-kulturama i prekomjernom korištenju antibiotika razvija se na štetu našeg zdravlja, okoliša i povećane patnje životinja. Čitav niz velikih skandala diljem Europe i svijeta povezanih sa hranom, učinili su potrošače opravdano nesigurnima u pogledu toga što jedu, ali i u pogledu porijekla i izvora s kojih nam pristiže hrana.

Jednako tako, obzirom da se u Europi godišnje baci više od 90 miljuna tona hrane potičemo i smanjenje bacanja hrane. U ORaH-u promoviramo proizvodnju održive, zdrave, ukusne i raznolike hrane i namirnica, a ne standardiziranu bezukusnu hranu proizvedenu i oblikovanu samo u svrhu dugotrajnog dobrog izgleda na policama supermarketa. To znači i poticanje lokalnih proizvodnih lanaca i organske poljoprivrede te pravednu razmjenu proizvoda sa zemljama u razvoju. U kontekstu sigurnosti i zaštite zdravlja naglašavamo i veliku važnost kvalitetne kontrole korištenja nanotehnologije u hrani (ali jednako tako i kozmetici, lijekovima i biocidima) ali i izloženosti tvarima koje negativno utječu na čovjekov hormonski sustav kao i plodnost, što ima velik značaj i s gledišta vođenja demografske politike s obzirom

Potrošači u Hrvatskoj imaju pravo znati što se nalazi u njihovoj hrani i odakle ona zapravo dolazi.

na to da je u Hrvatskoj gotovo svaki četvrti par u fertilnoj dobi neplodan. Upravo stoga potrošači u Hrvatskoj imaju pravo znati što se nalazi u njihovoj hrani i odakle ona zapravo dolazi. U našim politikama se također zalažemo i za pravičan i neograničen pristup biljnom rasplodnom materijalu a protivimo se patentima na biljke i životinje. Protivimo se također korporativnoj kontroli nad industrijom sjemena koja poljoprivrednike čini u potpunosti ovisnim o sjemenu posebno proizvedenom za korištenje sa određenim sintetskim gnojivi-

ma i pesticidima umjesto da se poljoprivrednicima omogući očuvanje i uzgoj vlastitog sjemeni te prilagođavanje vlastitih usjeva na promijenjene lokalne uvjete.

Nizom politika u ORaH-u potičemo stvaranje otpornog i biološki raznolikog zdravog i čvrstog agro-ekosustava koji ne samo da se prilagođava na klimatske promjene već ih na određeni način i ublažava, a sve to znači stvaranje 'živog' krajobraza s održivom poljoprivredom i gospodarski te društveno vitalnim ruralnim područjima.

Cirkularni božićni buvljak 22. prosinca u Zagrebu!

Posjetite prvi EKO modni sajam u Zagrebu pod imenom **Cirkularni Božićni Buvljak** nadovezani projekt od ORaH-ove revije "Upecaj staru halljinu i bez zlatne ribice stvori novo radno mjesto" slobodan ulaz za sve posjetitelje cijeli dan 22. prosinca od 10h ujutro do 20h navečer. Na sajmu će izlagat mnogi afirmirani dizajneri i neki novi mlađi dizajneri tekstila, torbi i nakita.

'Cirkularni božićni buvljak' je modni sajam na kojem će se 22. prosinca u Tribini grada Zagreba predstaviti mlađi dizajneri, pobornici cirkularne ekonomije u modnoj industriji. To je ujedno i nastavak kampanje promocije kreiranja modnih predmeta od stare odjeće i materijala, istaknula je Mirela Holy na konferenciji za novinare u središnjici stranke. Sudjelovanje je već potvrdilo 20 mlađih dizajnera odjeće, nakita, obuće i torbi, a dobar odaziv pokazuje da su

mladi dizajneri senzibilizirani na ideju cirkularne ekonomije. Partner ORaH-u u organizaciji 'Cirkularnog božićnog buvljaka' je udruga Akademija održivog razvoja, koju su nedavno osnovali mlađi članovi i članice ORaH-a radi promocije i realizacije održivih projekata. Organizatori navode da se mlađi dizajneri koji na božićnom modnom sajmu žele sudjelovati, a sudjelovanje je besplatno, trebaju prijaviti do 10. prosinca na akademiju.or@gmail.com.

PROGRAM:

11 sati - jutarnja radionica za najmlađe, od reciklaže tekstila - stvori od stare majice novu halljinicu, sa akademskom slikaricom Ivanom Ognjanovac

17 sati - statična revija studentica Tekstilnog-tehnološkog fakulteta

19 sati - radionica; "Reciklaža misli i osjećaja" s akademskom slikaricom Ninom Bešlić

Europski ombudsman

Europski ombudsman provodi istrage o nepravilnostima u postupanju institucija ili tijela Europske unije i djeluje bilo na vlastitu inicijativu, bilo na temelju pritužbi koje podnose građani EU-a. Imenuje ga Europski parlament za razdoblje trajanja parlamentarnog saziva.

Europski ombudsman istražuje pritužbe na nepravilnosti u postupanju institucija ili drugih tijela EU-a. Mogu ih podnijeti državlјani država članica ili osobe sa stalnim boravištem u državi članici te udruge ili poduzeća sa sjedištem u EU-u.

Što radi Ombudsman?

Ombudsman istražuje različite vrste upravnih nepravilnosti, na primjer:

- nepravednost
- diskriminaciju
- zloupotrebu ovlasti
- nedostatak informacija ili odbijanje pružanja informacija
- nepotrebne odgode
- nepravilne postupke.

Kako se odabire Ombudsman?

Europski parlament bira Ombudsmana na petogodišnji mandat koji se može obnoviti. To je jedna od prvih zadaća novozabranoj Parlamentu.

Kako djeluje Ombudsman?

Ured Ombudsmana pokreće istrage po zaprimanju pritužbe ili na vlastitu inicijativu. Neovisno je tijelo i ne odgovara nijed-

noj vladi ni organizaciji. Jedan-put godišnje Europskom parla-mentu podnosi izvješće o akti-vnostima. Ombudsman će možda moći riješiti vaš problem ta-ko da o njemu jednostav-но obavijesti predmetnu insti-

tuciju. Ako to nije dovoljno, po-duzet će sve da se vaš problem sporazumno riješi. Ako u tome ne uspije, Ombudsman može dati preporuke predmetnoj ins-tituciji. Ako institucija ne pri-hvatati te preporuke, Ombudsman

Uloga: istražuje pritužbe na institucije, tijela, službe i agencije EU-a

Ombudsman: Emily O'Reilly

Godina osnivanja: 1995.

Sjedište: Strasbourg (Francuska)

Web stranica: [Europski ombudsman](#)

može podnijeti posebno izvješće Europskom parlamentu, koji zatim poduzima odgovarajuće mjere.

Ombudsman i vi

Ako niste zadovoljni postupanjem neke institucije, tijela, službe ili agencije EU-a, najprije im trebate pružiti priliku da isprave svoj postupak. Ako se tim pristupom ne ostvare rezultati, možete podnijeti pritužbu Europskom ombudsmanu.

Pritužbe Ombudsmanu podnose se u roku od dvije godine od dana kada ste primijetili problem. U pritužbi je potrebno navesti osobne podatke, instituciju ili tijelo na koje se pritužba odnosi te opis problema. Možete zatražiti da se vaša pritužba tretira kao povjerljiva.

Ako Ombudsman ne može preuzeti rješavanje vaše pritužbe, bit će informirani o drugim tijelima koja bi vam mogla pomoći.

Uloga Europskog parlamenta

Iako je u obavljanju svojih dužnosti potpuno neovisan, Europski ombudsman ima ulogu parlamentarnog pravobranitelja. Iako je Europski ombudsman u potpunosti samosta-

lan u obavljanju svojih dužnosti, njegova funkcija ima parlamentarni karakter, zbog čega se članak 228. Ugovora o funkcioniranju Europske unije nalazi unutar poglavlja 1. koje se odnosi na Europski parlament. U bliskoj je vezi s Parlamentom koji ima isključivo pravo imenovati ga i pokrenuti njegovo razrješenje, koji određuje njegov statut, pomaže u njegovim istragama i prima njegova izvješća.

Odbor za predstavke, skladu s Poslovnikom (člankom 215. i Prilozima VI. i X., br. XIX.), svake godine izrađuje izvješće o gođišnjem izvješću o aktivnostima Europskog ombudsmana. Odbor je u tim izvješćima ponovio svoju želju da Europski ombudsman i nadležni nosioci istovrsnih dužnosti na nacionalnoj i regionalnoj razini surađuju s Komisijom i Parlamentom kako bi bili sigurni da posljedice trenutnih promjena u ugovorima povećavaju transparentnost i odgovornost Europske unije. U svojoj rezoluciji usvojenoj u studenom 2010. na temelju izvješća Odbora za predstavke o aktivnostima Europskog ombudsmana u 2009., Parlament je naglasio da se najčešće navođene nepravilnosti u postupanju uprave odnose na nedostatak transparentnosti. Parlament smatra

da pojam „nepravilnosti u postupanju uprave“ treba još šire tumačiti, tako da obuhvaća ne samo kršenje pravnih propisa ili općih načela europskog upravnog prava, već i slučajevе kada jedna institucija ne postupa skladno i u dobroj vjeri te ne poštaje zakonska očekivanja građana.

Ovlasti u provođenju istrage

Europski ombudsman može zatražiti podatke od: institucija i tijela koja su mu dužna dostaviti informacije koje od njih zatraži i omogućiti mu pristup relevantnoj dokumentaciji, osim u slučaju propisno obrazloženih obveza čuvanja tajne, dužnosnika i službenika tih istih institucija i tijela koji su dužni svjedočiti na njegov zahtjev govoreći u ime i prema uputama svoje uprave uz obvezu čuvanja profesionalne tajne, tijela država članica koja su dužna dostaviti mu sve potrebne informacije, osim ako je njihovo prosljeđivanje zabranjeno pravnim propisima ili odredbama; čak i u takvim slučajevima, Europski ombudsman može se upoznati s informacijama ako se obveže na čuvanje njihove tajnosti. Ako ne dobije traženu pomoć, Europski ombudsman o tome obavještava Europski parlament, koji poduzima odgovarajuće mjere. Europski ombudsman također može surađivati s dotičnim nadležnim tijelima u državama članicama, uz poštovanje nacionalnog zakonodavstva.

*Čestit Božić i sretnu Novu godinu
želi vam*

*Ured zastupnika
u Europskom parlamentu
Davora Škrleca*

